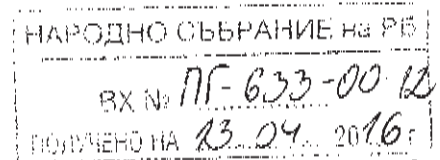

Конфедерация на българските Пчелари

ДО
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
за КОМИСИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
Копие до: МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ПЧЕЛАРСКИ ВЕСТНИК

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Закон за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция – проект.

Нуждата от закон за браншовите организации в селското стопанство е отдавна и е голяма. Похвално е, че има внесен законопроект на тази тема. В проекта на закона има много на брой положителни текстове, които са от полза за земеделските производители. Добре е например, че още в чл. 1 са разделени земеделските производители от преработвателите на земеделска продукция. Това е важно условие за по-справедливо и целесъобразно организиране на земеделските производители по браншове. Добре са дефинирани общите положения, статута и дейностите на браншовите организации и др.

От Конфедерацията на българските пчелари (КБП) имаме някои забележки и предложения за изменение и допълнение на проекта на Закона за браншовите организации, в т.ч.:

I. Общи предложения

1. В чл.12, ал.2, първо и най-важно, предлагаме всички занимаващи се със селскостопанска дейност, независимо дали са регистрирани като земеделски стопани или не са (по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители), да имат право да бъдат членове на браншова организация. Достатъчно условие за членство в браншова организация да е регистрирането на дейността по съответния ред (за животновъдната дейност това е регистрирането на животновъдния обект според изискването на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД)).

2. Духът на Закона за браншовите организации да се ориентира за улеснение и удобство на земеделските браншове, а не за удобство на администрацията, както е в проекта.

3. В проекта на закона не са записани задължения на МЗХ към браншовите организации.

4. Не са посочени права на браншовите организации във взаимоотношенията им с органите на изпълнителната власт и местното самоуправление и задължения на последните.

5. Да се предложат текстове с условия стимулиращи земеделските производители да стават членове на браншовите организации.

6. В проекта на Закона да се включат текстове, задължаващи МЗХ при всяка среща с браншова организация да води протокол. В протокола задължително да се записва съществената част от предложенията и становищата на двете страни.

7. В закона трябва да има текстове за случаите, когато нито една организация не отговаря на изискванията за браншова и/или за представителна – например трите най-големи организации.

5300, гр. Габрово, ул. Стационарна №14, тел. 066 817 403, БУЛСТАТ 1922905

8. Предлагаме да се приеме до три организации от един бранш да станат представителни, ако покриват критериите за това. Така съответният бранш по-пълноценно ще е представен пред МЗХ.

9. Да се внесат по-добри дефиниции за „земеделски стопанин“ и за „земеделски производител“.

Смятаме, че в проекта на Закона за браншовите организации има смесване на двете дефиниции, което води до объркване.

II. Конкретни предложения

1.В чл.11, т.6 след думата „изисквания“, текстът да стане „ , качеството и безопасността на хранителните продукти.“

2.В чл.12, ал.1, т.10 вместо „Мед и пчелни продукти“ да се запише „Пчелоопрашване“, което е основната и най-важна функция на пчелите. Ако това изглежда твърде авангардно, в краен случай да се запише „Пчеларство“.

3.В чл.12, ал.2 текстът да добие следното приблизително съдържание: „В браншовите организации по ал.1 членуват земеделски производители, дейността на които е регистрирана по съответния ред – за животновъдството да са регистрирани животновъдните обекти според изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД)...

За останалите браншове да се добави подходящ текст.

4.Предлагаме към чл.12 да се добави нова алинея 3, в която да се посочи, че всеки земеделски производител може да членува само в една браншова организация от конкретен бранш (както това е определено за тютюнопроизводителите).

5.В чл.14 в т.4 да отпадне думата „регистрираните“. Текстът да се допълни с изискване дейността на земеделските производители да е регистрирана, а не самите земеделски производители да са регистрирани. (Заб. Текстът е следствие от предложението по чл.12, ал.2).

6.В чл.16, ал.1 срокът да бъде един месец, а не 7 дни. Същото се отнася и за чл.22, ал.1., за чл.29, ал.1 и другаде по същата тема.

7.В чл.24, ал.1, т.1 за пчеларите да бъде най-малко 10% (вместо 30%) от пчеларите с регистрирани пчелини като животновъдни обекти.

8.В чл.24, ал.1, т.2 да не се изисква за пчеларите, понеже основната функция на пчелите е опрашването, а то не може да се мери в проценти и няма с какво и с кого да се сравнява.

9.Чл.24, ал.2 да се промени, като се запише, че за представителни в даден бранш могат да се признават до три браншови организации, отговарящи на изискванията на ал.1, а ал.3 на чл.24 да отпадне.

10.В чл.28, т.13 да стане ежегодно, (заедно със записаното в чл.16, ал.2), а не на три месеца да представят справка за броя на членовете си. Това да се отнася и за всички аналогични текстове в проекта, свързани с информация за броя на членовете – чл.34, т.10, чл.40, т.10 и чл.47.

11.Чл.45, ал. 2 да се измени, като се запише, че всяка представителна браншова организация определя по двама свои постоянни представители (титуляр и заместник)... При взаимодействие с министъра на земеделието и храните и двамата да имат право да участват в срещите.

12.В чл.46, ал.1 да се запише, че органите на изпълнителната власт се консултират с представителите на браншовите организации и с двете камари.

13.Чл.47 да отпадне, понеже повтаря изискванията посочени в текста на закона в чл.28, т.13, чл.34, т.10 и чл.40, т.10.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Мотиви към становището.

12.04.2016г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ Н/

5300, гр. Габрово, ул. Стационарна №14, тел. 066 817 403, БУЛСТАТ 1922905

Конфедерация на Българските Пчелари

МОТИВИ КЪМ СТАНОВИЩЕТО

за проекта на Закон за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция – проект.

Към забележките и предложенията за изменение и допълнение на проекта на Закона за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция от Конфедерацията на българските пчелари (КБП) имаме следните мотиви:

1. Общи предложения

1. В чл.12, ал.2, първо и най-важно, предлагаме всички занимаващи се със селскостопанска дейност, независимо дали са регистрирани като земеделски стопани или не са (по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители), да имат право да бъдат членове на браншова организация. Достатъчно условие за членство в браншова организация да е регистрирането на дейността по съответния ред (за животновъдната дейност това е регистрирането на животновъдния обект според изискването на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД).

Правото на свободно сдружаване не може да бъде ограничавано.

Имаме една важна и принципна забележка: в този си вид проектът на закона има дискриминационен привкус по отношение на финансовите възможности на работещите в селското стопанство. Става въпрос за изискването членове на браншовите организации да са само регистрирани земеделски стопани. Считаме това за недопустимо дискриминационно условие.

*Заб. Считаме, че в проекта на Закона за браншовите организации в чл.12, ал.2 е допусната техническа грешка, вследствие на промяната на наименованието на регистрираните „земеделски производители“, които от м.април 2015г. вече се наричат „земеделски стопани“. В чл.12, ал.2 е записано, че в браншовите организации по ал.1 членуват **земеделски производители**, регистрирани по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители...“ В Закона за подпомагане на земеделските производители (в чл.7) е посочено, че се регистрират „земеделските стопани“, а не „земеделските производители“.*

В Закона за юридическите лица с нестопанска цел всички физически дееспособни физически лица имат право да стават членове на организации учредени според изискванията на закона, без да се поставят допълнителни условия.

На какво основание в проекта на Закона за браншовите организации се поставят изисквания, които ограничават правото на свободно сдружаване, че като членове на браншова организация могат да бъдат само регистрираните земеделски стопани. А другите земеделски производители, които не са регистрирани земеделски стопани кой и как ще ги представлява пред органите на изпълнителната власт и местното самоуправление? Считаме това за несправедливо и напълно недопустимо.

С това изискване са нарушават и конституционните права на гражданите свободно да се сдружават.

Кака изглежда това изискване отнесено към пчеларите?

По данни от МЗХ за 2015г., пчеларите в страната са около 18 000. Регистрираните пчелари като земеделски стопани по наша оценка (понеже тези данни не са публични) са около 5 000. Това означава, че само 28% от пчеларите са регистрирани като земеделски стопани.

Съгласно чл.12, ал2 от проекта на Закона за браншовите организации само тези 28% от пчеларите имат право да членуват в браншова организация. А другите 13 000 пчелари, които представляват 72% от всички пчелари нямат право да членуват в браншовата организация. Що за браншова организация е това, след като 2/3 от пчеларите са лишени от правото да членуват в браншовата организация.

От друга страна е недопустимо пчеларите (а и другите земеделски производители) да се заставят задължително да се регистрират като земеделски стопани, за да имат право да стават членове на браншовата си организация. Това отново е нарушение на правата на гражданите свободно да се сдружават.

Отказът от регистриране като земеделски стопани не е просто каприз на пчеларите (и на много други земеделски производители), а е свързано със задължителни допълнителни разходи под формата на социални осигуровки, които в много случаи са непосилни, особено за дребните пчелари.

За онагледяване на финансовите затруднения на пчеларите в таблица 1 са посочени приходите от пчеларство на пчеларите с до 100 пчелни семейства. През 2015г. дребни пчелари - с до 50 пчелни семейства са 71% от пчеларите в страната.

СРЕДНИ ДОХОДИ ОТ ПЧЕЛАРСТВО ПРЕЗ 2015г.

Таблица 1

1	Среден годишен добив на мед в кг.	20	200	400	1000	2000
3	Годишни разходи (без труд) лв. (за лечение и подхранване - по данни от МЗХ за 2015г. и др.)		521	1012	2491	4952
6	Средномесечен доход на пчелар нерегистриран като земеделски стопанин в лв. (ред 5 : 12 месеца)		51	74	188	379
8	Годишен доход на пчелар регистриран като земеделски стопанин лв. (ред 4 - ред 7)		-318	-40	1329	3614
10	Годишни разходи за ДОО на пчелар пенсионер, регистриран като земеделски стопанин лв.		288	288	288	288
12	Средномесечен доход на пчелар пенсионер регистриран като земеделски стопанин в лв. (ред 11 :12 месеца)		27	50	164	355

От таблица 1 се вижда, че доходите на пчеларите с до 50 пчелни семейства, че дори и с до 100 пчелни семейства не заработват дори минималната работна заплата за страната през 2015г. Как тогава да отделят

пари за регистрация като земеделски стопани – близо 1000лв./год., ако не са пенсионери и близо 300лв., ако са пенсионери?

Точно това изискване за социални осигуровки на регистрираните земеделски стопани е основното препятствие пред пчеларите, за да не се регистрират като земеделски стопани. Вероятно такава е положението и в други земеделски браншове, особено на дребните производители в тях.

Именно затова не трябва да има изискване членовете на браншовите организации задължително да са регистрирани земеделски стопани. Достатъчно е дейността им да е регистрирана – например за животновъдните браншове, съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД), е достатъчно обектът на дейността да е регистрирана като животновъден обект (за пчеларите – пчелин).

В регистъра на БАБХ има регистрирани над 17 000 пчелина, а регистрираните пчелари като земеделски стопани са около 5000. Тогава за кого се прави Законът за браншовите организации? За една малка група по-заможни земеделски производители или за всички земеделски производители, които са регистрирали дейността си и работят на „светло“.

2. Духът на Закона за браншовите организации да се ориентира за улеснение и удобство на земеделските браншове, а не за удобство на администрацията, както е в проекта.

От общия поглед на текстовете на проекта на закона се добива усещане, че законът е разработен за удобство и улеснение на администрацията, а не толкова на земеделските производители. Например, предвижда се МЗХ да контактува само с една представителна организация от всеки бранш. Това има удобство за МЗХ - ще контактува с много малко хора. Тази ситуация има своите недостатъци – МЗХ ще има само частична представа от проблемите на бранша. Те могат да бъдат представени непълно и некоректно. Исква се от всяка представителна организация да се избере само един постоянен представител. Отново улеснение за МЗХ. Този човек може да отсъства, да се разболее и при нужда няма кой да го замества и т.н.

3. В проекта на закона не са записани задължения на МЗХ към браншовите организации.

Законът третира само изисквания към браншовите организации, а не посочва какви задължения трябва да има МЗХ към браншовите организации. Такива задължения трябва да бъдат постоянни и сериозни усилия за реално решаване на многобройните проблеми в различните браншове. Много от проблемите не са свързани с финансови средства, а често са въпрос на добра организация и координация на дейности, на достоверна и навременна информация, на добро познаване на нашата и европейската нормативна база и т.н. Досегашната практика от години, поне в пчеларския бранш, показва, че много често на предлаганите от пчеларите проблеми за решаване с учтив и служебен тон се обяснява как нещата не могат да се случат. Ние искаме МЗХ да намира решения, а не да ни обяснява как и защо не могат да се решат проблемите.

Разбира се, че понякога има и недоизпитани предложения от браншовете, но ние сме практики и нашата сила не е в администрирането, а в селскостопанската работа. Затова е необходимо с общи усилия на земеделските производители и на МЗХ да се търсят и намират правилните решения на проблемите.

4. Не са посочени права на браншовите организации във взаимоотношенията им с органите на изпълнителната власт и местното самоуправление и задължения на последните.

В този закон трябва да се предвидят права на браншовите организации във взаимоотношенията им с органите на изпълнителната власт и местното самоуправление и задължения на последните.

5. Да се предложат текстове с условия стимулиращи земеделските производители да стават членове на браншовите организации.

Голяма част от земеделските производители многократно са лъгани от ръководителите на местни и национални браншови организации. Те вече не вярват на никого и не искат да членуват в организации. Това ги лишава от възможността с общи усилия да се борят за решаване на многобройните им проблеми.

Ще бъде полезно в закона да се предвидят някои предимства за членуващите в браншови организации. Това ще стимулира пасивните земеделски производители да се включат в някоя браншова организация.

6. В проекта на Закона да се включат текстове, задължаващи МЗХ при всяка среща с браншова организация да води протокол. В протокола задължително да се записва съществената част от предложенията и становищата на двете страни.

Протокола след изготвянето и подписването му от МЗХ да се изпраща за електронен подпис от представителите на съответния бранш. Ако последните имат особено мнение по някои от текстовете, да го записват и така да подписват протокола.

Подписаните протоколи да се публикуват в сайт на МЗХ и да се изпращат за публикуване в браншовата преса. Така членовете на съответната браншова организация ще са в течение на договореностите и ще могат да оценяват и контролират работата на своите представители.

С редовното и пълноценно информиране на членовете на браншовите организации за срещите на техните представители с МЗХ ще се избегне възможността да се правят уговорки на тъмно и в техен ущърб.

7. В закона трябва да има текстове за случаите, когато нито една организация не отговаря на изискванията за браншова и/или за представителна – например трите най-големи организации.

Как ще се действа в такива случаи? Такива ситуации сигурно ще възникнат. Затова е необходимо законът да се допълни с подходящи текстове регулиращи тези случаи.

8. Предлагаме да се приеме до три организации от един бранш да станат представителни, ако покриват критериите за това. Така съответният бранш по-пълноценно ще е представен пред МЗХ.

Само една представителна организация от бранш и то представляваща само 30% от членовете крие опасност важни проблеми да останат извън погледа на МЗХ. Обикновено всеки ръководител на браншова организация си има опоненти, които не желаят заради него или по други причини да членуват в неговата организация. Предлагаме, за да имат по-добър избор на организация, която да ги представлява пред МЗХ, да се приеме от всеки бранш да може да се утвърдят до три представителни организации. Така всеки земеделски производител ще може да избере най-приемливата за него организация (според неговите критерии и предпочитания). От друга страна съответният бранш, със своите проблеми, ще бъде по-цялостно и достоверно представен пред МЗХ. Вярно, че това ще изисква повече усилия от страна на администрацията, но нали целта е тя да помага на браншовете. Резултатът ще е по-добро решаване на браншовите проблеми в интерес на неговите членове.

9. Да се внесат по-добри дефиниции за „земеделски стопанин“ и за „земеделски производител“. Тези термини се смесват и объркват хората. Дефинициите им в Закона за подпомагане на земеделските производители се припокриват и е трудно да се разграничат. Смятаме, че в проекта на Закона за браншовите организации също има смесване на двете дефиниции, което води до объркване.

II. Конкретни предложения

1.8 чл.11, т.б след думата „изисквания“, текстът да стане „ , качеството и безопасността на хранителните продукти.“

Безопасността на хранителните продукти е много важна и трябва да присъства в изискванията заложиени в т.б от чл.11. В ЕС на безопасността на храните има посветени много регламенти и това не е случайно. Такива са Регламенти № № 178/2002; 852/2004; 853/2004; 854/2004; 882/2004 и др.

2.8 чл.12, ал.1, т.10 вместо „Мед и пчелни продукти“ да се запише „Пчелоопрашване“, което е основната и най-важна функция на пчелите. Ако това изглежда твърде авангардно, в краен случай да се запише „Пчеларство“.

Основната и естествена функция на пчелите е опрашването. Стойността на продуктите получени в резултат на опрашването са десетки пъти по-големи от стойността на меда и другите пчелни продукти. Трябва да припомним, че пчелите опрашват 80% от ентомофилните (опрашвани от насекоми) растения и осигуряват една трета от храната ни. Благодарение на опрашването от пчелите на трапезата ни присъстват повечето от плодовете и зеленчуците – нещо, което ние пропускаме да забележим. В същото време пчелите са застрашени от изчезване, основно благодарение на индустриалното (монокултурно и химизирано) земеделие.

Както гласи един от принципите на управлението „Усилията се прилагат в точката на най-голямо въздействие“. В случая най-голямо е въздействието върху опрашителната дейност на пчелите. Затова и усилията при решаване проблемите на пчеларството трябва да се съсредоточат върху пчелоопрашването. По тази причина предлагаме още от наименованието на бранша да се акцентира на пчелоопрашването. Това все още не е достатъчно популярно сред обществеността, но е самата истина. Ако се счита, че за това наименование още не е настъпил момента, то може да се замени с „Пчеларство“. Наименованието на бранша „Мед и пчелни продукти“ е най-неподходящо.

3. В чл.12, ал.2 текстът да добие следното приблизително съдържание: „В браншовите организации по ал.1 членуват земеделски производители, дейността на които е регистрирана по съответния ред – за животновъдството да са регистрирани животновъдните обекти според изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД)...

За останалите браншове да се добави подходящ текст.

Мотивите за това предложение са разгледани доста подробно в първата точка на „Общи предложения“.

4. Предлагаме към чл.12 да се добави нова алинея 3, в която да се посочи, че всеки земеделски производител може да членува само в една браншова организация от конкретен бранш (както това е определено за тютюнопроизводителите).

5. В чл.14 в т.4 да отпадне думата „регистрираните“. Текстът да се допълни с изискване дейността на земеделските производители да е регистрирана, а не самите земеделски производители да са регистрирани. (Заб. Текстът е следствие от предложението по чл.12, ал.2).

6. В чл.16, ал.1 срокът да бъде един месец, а не 7 дни. Същото се отнася и за чл.22, ал.1., за чл.29, ал.1 и другаде по същата тема.

Седем дни са много кратък срок за реагиране и изисква допълнителни административни усилия. Да не забравяме, че земеделските стопани се занимават основно със земеделско производство, а не с администриране. В рамките на един месец няма кой знае какво да се случи, ако данните за настъпили промени се изпратят в такъв период.

7. В чл.24, ал.1, т.1 за пчеларите да бъде най-малко 10% (вместо 30%) от пчеларите с регистрирани пчелини като животновъдни обекти.

Пчеларите имат сериозни трудности с обединяването си в големи национални организации. В момента съществуват десетина пчеларски организации наричащи се национални. Членовете на най-големите наброяват до няколкостотин члена, а най-малките „национални“ са с доста под 100 члена.

Причините за нежеланието на пчеларите да се включват в национални организации са много. Основните са, че никоя организация не е направила нещо съществено за решаване на основните пчеларски проблеми, неподходящият избор на ръководители – едни работят предимно за лични нужди, други са слаби като ръководители и т.н. Разбира се тук се включва пасивността и неумението на пчеларите да си избират добри ръководители. Именно затова предлагаме за пчеларството да се изисква за национално представителна организация да обединява 10% от пчеларите. Това също не е лека задача, но с много усилия може и да се постигне.

8.В чл.24, т.2 да не се изисква за пчеларите, понеже основната функция на пчелите е опрашването, а то не може да се мери в проценти и няма с какво и с кого да се сравнява.

Понеже основаната функция на пчелите е опрашването предлагаме да не се изисква като условие за представителна организация процент на обем производство. Засега няма измерители на опрашителната дейност и такъв показател не може да се заложи, но работата извършвана от пчелите е огромна. Само едно средно по сила пчелно семейство за един сезон опрашва 500 – 600 милиона цвята, а едно овощно дърво има от 50 до 150 хиляди цвята.

9.Чл.24, ал.2 да се промени, като се запише, че за представителни в даден бранш могат да се признават до три браншови организации, отговарящи на изискванията на ал.1, а ал.3 на чл.24 да отпадне.

Представителството на даден бранш само от една организация, представляваща 30% от общия брой земеделски производители не дава пълна картина за проблемите и нуждите на хората от бранша. Освен това само един ръководител, представляващ 30% от бранша, воден от различни подбуди, е възможно да не поставя всички важни проблеми или може да ги поставя не по най-подходящия начин.

Затова предлагаме от всеки бранш да може да се определят до три национално признати организации. Така и земеделските производители ще имат избор да се включат в тази организация, в ръководителя на която имат доверие – нещо особено важно за членуване в браншова организация.

При три представителни организации ще може по-добре и по-цялостно да се дефинират и защитават интересите на членовете на бранша.

10.В чл.28, т.13 да стане ежегодно, (заедно със записаното в чл.16, ал.2), а не на три месеца да представят справка за броя на членовете си. Това да се отнася и за всички аналогични текстове в проекта, свързани с информация за броя на членовете – чл.34, т.10, чл.40, т.10 и чл.47.

Тримесечното изготвяне на справка за броя на членовете силно бюрократизира системата. Това, от една страна изисква много време и усилия, а от друга страна не носи кой знае каква важна и спешна информация. Процесите с членството не се променят драстично в рамките дори на една година и този показател не може да се счита за особено важен, за да се изисква тримесечна справка.

11.Чл.45, ал. 2 да се измени, като се запише, че всяка представителна браншова организация определя по двама свои постоянни представители (титуляр и заместник)... При взаимодействие с министъра на земеделието и храните и двамата да имат право да участват в срещите.

Второто изречение на ал.2 да се измени, като се запише, че при възникване на въпроси от особена компетентност постоянните представители могат писмено да упълномощават компетентни специалисти, както членове на браншовата организация, така и външни експерти.

Както е казано две глави мислят по-добре от една. За по-голяма достоверност на поставянето на проблемите е по-добре при срещите в МЗХ да присъстват по двама представители от съответната представителна организация. Възможно е в някои случаи титулярът да не може да участва в заседание. Тогава ще присъства заместникът му и няма да се пречи на работата. По отношение на проблеми свързани с особена компетентност, най-добре е, от името на представителната организация, те да се за защитават от експерт бил той член на организацията или външен специалист. Важното е съответният експерт да може добре и компетентно да аргументира и защити интересите на браншовата организация.

12.В чл.46, ал.1 да се запише, че органите на изпълнителната власт се консултират с представителите на браншовите организации и с двете камари.

13.Чл.47 да отпадне, понеже повтаря изискванията посочени в текста на закона в чл.28, т.13, чл.34, т.10 и чл.40, т.10.

12.04.2016г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА

5300, гр. Габрово, ул. Стационарна №14, тел. 066 817 403, БУЛСТАТ 1922905

Конфедерация на Българските Пчелари

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ
ВХ № ПГ-633-00-12
ПОЛУЧЕНО НА 13.04.2016г

1215
D

ДО
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
за КОМИСИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
Копие до: МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ПЧЕЛАРСКИ ВЕСТНИК

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Закон за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция – проект.

Нуждата от закон за браншовите организации в селското стопанство е отдавна и е голяма. Похвално е, че има внесен законопроект на тази тема. В проекта на закона има много на брой положителни текстове, които са от полза за земеделските производители. Добре е например, че още в чл. 1 са разделени земеделските производители от преработвателите на земеделска продукция. Това е важно условие за по-справедливо и целесъобразно организиране на земеделските производители по браншове. Добре са дефинирани общите положения, статута и дейностите на браншовите организации и др.

От Конфедерацията на българските пчелари (КБП) имаме някои забележки и предложения за изменение и допълнение на проекта на Закона за браншовите организации, в т.ч.:

I. Общи предложения

1. В чл.12, ал.2, първо и най-важно, предлагаме всички занимаващи се със селскостопанска дейност, независимо дали са регистрирани като земеделски стопани или не са (по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители), да имат право да бъдат членове на браншова организация. Достатъчно условие за членство в браншова организация да е регистрирането на дейността по съответния ред (за животновъдната дейност това е регистрирането на животновъдния обект според изискването на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД).
2. Духът на Закона за браншовите организации да се ориентира за улеснение и удобство на земеделските браншове, а не за удобство на администрацията, както е в проекта.
3. В проекта на закона не са записани задължения на МЗХ към браншовите организации.
4. Не са посочени права на браншовите организации във взаимоотношенията им с органите на изпълнителната власт и местното самоуправление и задължения на последните.
5. Да се предложат текстове с условия стимулиращи земеделските производители да стават членове на браншовите организации.
6. В проекта на Закона да се включат текстове, задължаващи МЗХ при всяка среща с браншова организация да води протокол. В протокола задължително да се записва съществената част от предложенията и становищата на двете страни.
7. В закона трябва да има текстове за случаите, когато нито една организация не отговаря на изискванията за браншова и/или за представителна – например трите най-големи организации.

5300, гр. Габрово, ул. Стационарна №14, тел. 066 817 403, БУЛСТАТ 1922905

8. Предлагаме да се приеме до три организации от един бранш да станат представителни, ако покриват критериите за това. Така съответният бранш по-пълноценно ще е представен пред МЗХ.

9. Да се внесат по-добри дефиниции за „земеделски стопанин“ и за „земеделски производител“.

Смятаме, че в проекта на Закона за браншовите организации има смесване на двете дефиниции, което води до объркване.

II. Конкретни предложения

1.В чл.11, т.6 след думата „изисквания“, текстът да стане „ , качеството и безопасността на хранителните продукти.“

2.В чл.12, ал.1, т.10 вместо „Мед и пчелни продукти“ да се запише „Пчелоопрашване“, което е основната и най-важна функция на пчелите. Ако това изглежда твърде авангардно, в краен случай да се запише „Пчеларство“.

3.В чл.12, ал.2 текстът да добие следното приблизително съдържание: „В браншовите организации по ал.1 членуват земеделски производители, дейността на които е регистрирана по съответния ред – за животновъдството да са регистрирани животновъдните обекти според изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД)...

За останалите браншове да се добави подходящ текст.

4.Предлагаме към чл.12 да се добави нова алинея 3, в която да се посочи, че всеки земеделски производител може да членува само в една браншова организация от конкретен бранш (както това е определено за тютюнопроизводителите).

5.В чл.14 в т.4 да отпадне думата „регистрираните“. Текстът да се допълни с изискване дейността на земеделските производители да е регистрирана, а не самите земеделски производители да са регистрирани. (Заб. Текстът е следствие от предложението по чл.12, ал.2).

6.В чл.15, ал.1 срокът да бъде един месец, а не 7 дни. Същото се отнася и за чл.22, ал.1., за чл.29, ал.1 и другаде по същата тема.

7.В чл.24, ал.1, т.1 за пчеларите да бъде най-малко 10% (вместо 30%) от пчеларите с регистрирани пчелини като животновъдни обекти.

8.В чл.24, ал.1, т.2 да не се изисква за пчеларите, понеже основната функция на пчелите е опрашването, а то не може да се мери в проценти и няма с какво и с кого да се сравнява.

9.Чл.24, ал.2 да се промени, като се запише, че за представителни в даден бранш могат да се признават до три браншови организации, отговарящи на изискванията на ал.1, а ал.3 на чл.24 да отпадне.

10.В чл.28, т.13 да стане ежегодно, (заедно със записаното в чл.16, ал.2), а не на три месеца да представят справка за броя на членовете си. Това да се отнася и за всички аналогични текстове в проекта, свързани с информация за броя на членовете – чл.34, т.10, чл.40, т.10 и чл.47.

11.Чл.45, ал. 2 да се измени, като се запише, че всяка представителна браншова организация определя по двама свои постоянни представители (титуляр и заместник)... При взаимодействие с министъра на земеделието и храните и двамата да имат право да участват в срещите.

12.В чл.46, ал.1 да се запише, че органите на изпълнителната власт се консултират с представителите на браншовите организации и с двете камари.

13.Чл.47 да отпадне, понеже повтаря изискванията посочени в текста на закона в чл.28, т.13, чл.34, т.10 и чл.40, т.10.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Мотиви към становището.

12.04.2016г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА

5300, гр. Габрово, ул. Стационарна №14, тел. 066 817 403, БУЛСТАТ 1922905

Конфедерация на Българските Пчелари

МОТИВИ КЪМ СТАНОВИЩЕТО

за проекта на Закон за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция – проект.

Към забележките и предложенията за изменение и допълнение на проекта на Закона за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция от Конфедерацията на българските пчелари (КБП) имаме следните мотиви:

I. Общи предложения

1. В чл.12, ал.2, първо и най-важно, предлагаме всички занимаващи се със селскостопанска дейност, независимо дали са регистрирани като земеделски стопани или не са (по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители), да имат право да бъдат членове на браншова организация. Достатъчно условие за членство в браншова организация да е регистрирането на дейността по съответния ред (за животновъдната дейност това е регистрирането на животновъдния обект според изискването на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД)).

Правото на свободно сдружаване не може да бъде ограничавано.

Имаме една важна и принципна забележка: в този си вид проектът на закона има дискриминационен привкус по отношение на финансовите възможности на работещите в селското стопанство. Става въпрос за изискването членове на браншовите организации да са само регистрирани земеделски стопани. Считаме това за недопустимо дискриминационно условие.

*Заб. Считаме, че в проекта на Закона за браншовите организации в чл.12, ал.2 е допусната техническа грешка, вследствие на промяната на наименованието на регистрираните „земеделски производители“, които от м.април 2015г. вече се наричат „земеделски стопани“. В чл.12, ал.2 е записано, че в браншовите организации по ал.1 членуват **земеделски производители**, регистрирани по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители...“ В Закона за подпомагане на земеделските производители (в чл.7) е посочено, че се регистрират „земеделските стопани“, а не „земеделските производители“.*

В Закона за юридическите лица с нестопанска цел всички физически дееспособни физически лица имат право да стават членове на организации учредени според изискванията на закона, без да се поставят допълнителни условия.

На какво основание в проекта на Закона за браншовите организации се поставят изисквания, които ограничават правото на свободно сдружаване, че като членове на браншова организация могат да бъдат само регистрираните земеделски стопани. А другите земеделски производители, които не са регистрирани земеделски стопани кой и как ще ги представлява пред органите на изпълнителната власт и местното самоуправление? Считаме това за несправедливо и напълно недопустимо.

С това изискване са нарушават и конституционните права на гражданите свободно да се сдружават.

Кака изглежда това изискване отнесено към пчеларите?

По данни от МЗХ за 2015г., пчеларите в страната са около 18 000. Регистрираните пчелари като земеделски стопани по наша оценка (понеже тези данни не са публични) са около 5 000. Това означава, че само 28% от пчеларите са регистрирани като земеделски стопани.

Съгласно чл.12, ал2 от проекта на Закона за браншовите организации само тези 28% от пчеларите имат право да членуват в браншова организация. А другите 13 000 пчелари, които представляват 72% от всички пчелари нямат право да членуват в браншовата организация. Що за браншова организация е това, след като 2/3 от пчеларите са лишени от правото да членуват в браншовата организация.

От друга страна е недопустимо пчеларите (а и другите земеделски производители) да се заставят задължително да се регистрират като земеделски стопани, за да имат право да стават членове на браншовата си организация. Това отново е нарушение на правата на гражданите свободно да се сдружават.

Отказът от регистриране като земеделски стопани не е просто каприз на пчеларите (и на много други земеделски производители), а е свързано със задължителни допълнителни разходи под формата на социални осигуровки, които в много случаи са непосилни, особено за дребните пчелари.

За онагледяване на финансовите затруднения на пчеларите в таблица 1 са посочени приходите от пчеларство на пчеларите с до 100 пчелни семейства. През 2015г. дребни пчелари - с до 50 пчелни семейства са 71% от пчеларите в страната.

СРЕДНИ ДОХОДИ ОТ ПЧЕЛАРСТВО ПРЕЗ 2015г.

Таблица 1

1	Среден годишен добив на мед в кг.	20	200	400	1000	2000
3	Годишни разходи (без труд) лв. (за лечение и подхранване - по данни от МЗХ за 2015г. и др.)		521	1012	2491	4952
6	Средномесечен доход на пчелар нерегистриран като земеделски стопанин в лв. (ред 5 : 12 месеца)		51	74	188	379
8	Годишен доход на пчелар регистриран като земеделски стопанин лв. (ред 4 - ред 7)		-318	-40	1329	3614
10	Годишни разходи за ДОО на пчелар пенсионер, регистриран като земеделски стопанин лв.		288	288	288	288
12	Средномесечен доход на пчелар пенсионер регистриран като земеделски стопанин в лв. (ред 11 :12 месеца)		27	50	164	355

От таблица 1 се вижда, че доходите на пчеларите с до 50 пчелни семейства, че дори и с до 100 пчелни семейства не заработват дори минималната работна заплата за страната през 2015г. Как тогава да отделят

пари за регистрация като земеделски стопани – близо 1000лв./год., ако не са пенсионери и близо 300лв., ако са пенсионери?

Точно това изискване за социални осигуровки на регистрираните земеделски стопани е основното препятствие пред пчеларите, за да не се регистрират като земеделски стопани. Вероятно такава е положението и в други земеделски браншове, особено на дребните производители в тях.

Именно затова не трябва да има изискване членовете на браншовите организации задължително да са регистрирани земеделски стопани. Достатъчно е дейността им да е регистрирана – например за животновъдните браншове, съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД), е достатъчно обектът на дейността да е регистрирана като животновъден обект (за пчеларите – пчелин).

В регистъра на БАБХ има регистрирани над 17 000 пчелина, а регистрираните пчелари като земеделски стопани са около 5000. Тогава за кого се прави Законът за браншовите организации? За една малка група по-заможни земеделски производители или за всички земеделски производители, които са регистрирали дейността си и работят на „светло“.

2. Духът на Закона за браншовите организации да се ориентира за улеснение и удобство на земеделските браншове, а не за удобство на администрацията, както е в проекта.

От общия поглед на текстовете на проекта на закона се добива усещане, че законът е разработен за удобство и улеснение на администрацията, а не толкова на земеделските производители. Например, предвижда се МЗХ да контактува само с една представителна организация от всеки бранш. Това има удобство за МЗХ - ще контактува с много малко хора. Тази ситуация има своите недостатъци – МЗХ ще има само частична представа от проблемите на бранша. Те могат да бъдат представени непълно и некоректно. Искане се от всяка представителна организация да се избере само един постоянен представител. Отново улеснение за МЗХ. Този човек може да отсъства, да се разболее и при нужда няма кой да го замества и т.н.

3. В проекта на закона не са записани задължения на МЗХ към браншовите организации.

Законът третира само изисквания към браншовите организации, а не посочва какви задължения трябва да има МЗХ към браншовите организации. Такива задължения трябва да бъдат постоянни и сериозни усилия за реално решаване на многобройните проблеми в различните браншове. Много от проблемите не са свързани с финансови средства, а често са въпрос на добра организация и координация на дейности, на достоверна и навременна информация, на добро познаване на нашата и европейската нормативна база и т.н. Досегашната практика от години, поне в пчеларския бранш, показва, че много често на предлаганите от пчеларите проблеми за решаване с учтив и служебен тон се обяснява как нещата не могат да се случат. Ние искаме МЗХ да намира решения, а не да ни обяснява как и защо не могат да се решат проблемите.

Разбира се, че понякога има и недоизпитани предложения от браншовете, но ние сме практики и нашата сила не е в администрирането, а в селскостопанската работа. Затова е необходимо с общи усилия на земеделските производители и на МЗХ да се търсят и намират правилните решения на проблемите.

4. Не са посочени права на браншовите организации във взаимоотношенията им с органите на изпълнителната власт и местното самоуправление и задължения на последните.

В този закон трябва да се предвидят права на браншовите организации във взаимоотношенията им с органите на изпълнителната власт и местното самоуправление и задължения на последните.

5. Да се предложат текстове с условия стимулиращи земеделските производители да стават членове на браншовите организации.

Голяма част от земеделските производители многократно са лъгани от ръководителите на местни и национални браншови организации. Те вече не вярват на никого и не искат да членуват в организации. Това ги лишава от възможността с общи усилия да се борят за решаване на многобройните им проблеми.

Ще бъде полезно в закона да се предвидят някои предимства за членуващите в браншови организации. Това ще стимулира пасивните земеделски производители да се включат в някоя браншова организация.

6. В проекта на Закона да се включат текстове, задължаващи МЗХ при всяка среща с браншова организация да води протокол. В протокола задължително да се записва съществената част от предложенията и становищата на двете страни.

Протокола след изготвянето и подписването му от МЗХ да се изпраща за електронен подпис от представителите на съответния бранш. Ако последните имат особено мнение по някои от текстовете, да го записват и така да подписват протокола.

Подписаните протоколи да се публикуват в сайт на МЗХ и да се изпращат за публикуване в браншовата преса. Така членовете на съответната браншова организация ще са в течение на договореностите и ще могат да оценяват и контролират работата на своите представители.

С редовното и пълноценно информиране на членовете на браншовите организации за срещите на техните представители с МЗХ ще се избегне възможността да се правят уговорки на тъмно и в техен ущърб.

7. В закона трябва да има текстове за случаите, когато нито една организация не отговаря на изискванията за браншова и/или за представителна – например трите най-големи организации.

Как ще се действа в такива случаи? Такива ситуации сигурно ще възникнат. Затова е необходимо законът да се допълни с подходящи текстове регулиращи тези случаи.

8. Предлагаме да се приеме до три организации от един бранш да станат представителни, ако покриват критериите за това. Така съответният бранш по-пълноценно ще е представен пред МЗХ.

Само една представителна организация от бранш и то представляваща само 30% от членовете крие опасност важни проблеми да останат извън погледа на МЗХ. Обикновено всеки ръководител на браншова организация си има опоненти, които не желаят заради него или по други причини да членуват в неговата организация. Предлагаме, за да имат по-добър избор на организация, която да ги представлява пред МЗХ, да се приеме от всеки бранш да може да се утвърдят до три представителни организации. Така всеки земеделски производител ще може да избере най-приемливата за него организация (според неговите критерии и предпочитания). От друга страна съответният бранш, със своите проблеми, ще бъде по-цялостно и достоверно представен пред МЗХ. Вярно, че това ще изисква повече усилия от страна на администрацията, но нали целта е тя да помага на браншовете. Резултатът ще е по-добро решаване на браншовите проблеми в интерес на неговите членове.

9. Да се внесат по-добри дефиниции за „земеделски стопанин“ и за „земеделски производител“. Тези термини се смесват и объркват хората. Дефинициите им в Закона за подпомагане на земеделските производители се припокриват и е трудно да се разграничат. Смятаме, че в проекта на Закона за браншовите организации също има смесване на двете дефиниции, което води до объркване.

II. Конкретни предложения

1.В чл.11, т.6 след думата „изисквания“, текстът да стане „ , качеството и безопасността на хранителните продукти.“

Безопасността на хранителните продукти е много важна и трябва да присъства в изискванията заложиени в т.6 от чл.11. В ЕС на безопасността на храните има посветени много регламенти и това не е случайно. Такива са Регламенти № № 178/2002; 852/2004; 853/2004; 854/2004; 882/2004 и др.

2.В чл.12, ал.1, т.10 вместо „Мед и пчелни продукти“ да се запише „Пчелоопрашване“, което е основната и най-важна функция на пчелите. Ако това изглежда твърде авангардно, в краен случай да се запише „Пчеларство“.

Основната и естествена функция на пчелите е опрашването. Стойността на продуктите получени в резултат на опрашването са десетки пъти по-големи от стойността на меда и другите пчелни продукти. Трябва да припомним, че пчелите опрашват 80% от ентомофилните (опрашвани от насекоми) растения и осигуряват една трета от храната ни. Благодарение на опрашването от пчелите на трапезата ни присъстват повечето от плодовете и зеленчуците – нещо, което ние пропускаме да забележим. В същото време пчелите са застрашени от изчезване, основно благодарение на индустриалното (монокултурно и химизирано) земеделие.

Както гласи един от принципите на управлението „Усилията се прилагат в точката на най-голямо въздействие“. В случая най-голямо е въздействието върху опрашителната дейност на пчелите. Затова и усилията при решаване проблемите на пчеларството трябва да се съсредоточат върху пчелоопрашването. По тази причина предлагаме още от наименованието на бранша да се акцентира на пчелоопрашването. Това все още не е достатъчно популярно сред обществеността, но е самата истина. Ако се счита, че за това наименование още не е настъпил момента, то може да се замени с „Пчеларство“. Наименованието на бранша „Мед и пчелни продукти“ е най-неподходящо.

3. В чл.12, ал.2 текстът да добие следното приблизително съдържание: „В браншовите организации по ал.1 членуват земеделски производители, дейността на които е регистрирана по съответния ред – за животновъдството да са регистрирани животновъдните обекти според изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД)...

За останалите браншове да се добави подходящ текст.

Мотивите за това предложение са разгледани доста подробно в първата точка на „Общи предложения“.

4. Предлагаме към чл.12 да се добави нова алинея 3, в която да се посочи, че всеки земеделски производител може да членува само в една браншова организация от конкретен бранш (както това е определено за тютюнопроизводителите).

5. В чл.14 в т.4 да отпадне думата „регистрираните“. Текстът да се допълни с изискване дейността на земеделските производители да е регистрирана, а не самите земеделски производители да са регистрирани. (Заб. Текстът е следствие от предложението по чл.12, ал.2).

6. В чл.16, ал.1 срокът да бъде един месец, а не 7 дни. Същото се отнася и за чл.22, ал.1., за чл.29, ал.1 и другаде по същата тема.

Седем дни са много кратък срок за реагиране и изисква допълнителни административни усилия. Да не забравяме, че земеделските стопани се занимават основно със земеделско производство, а не с администриране. В рамките на един месец няма кой знае какво да се случи, ако данните за настъпили промени се изпратят в такъв период.

7. В чл.24, ал.1, т.1 за пчеларите да бъде най-малко 10% (вместо 30%) от пчеларите с регистрирани пчелини като животновъдни обекти.

Пчеларите имат сериозни трудности с обединяването си в големи национални организации. В момента съществуват десетина пчеларски организации наричащи се национални. Членовете на най-големите наброяват до няколкостотин члена, а най-малките „национални“ са с доста под 100 члена.

Причините за нежеланието на пчеларите да се включват в национални организации са много. Основните са, че никоя организация не е направила нещо съществено за решаване на основните пчеларски проблеми, неподходящият избор на ръководители – едни работят предимно за лични нужди, други са слаби като ръководители и т.н. Разбира се тук се включва пасивността и неумението на пчеларите да си избират добри ръководители. Именно затова предлагаме за пчеларството да се изисква за национално представителна организация да обединява 10% от пчеларите. Това също не е лека задача, но с много усилия може и да се постигне.

8.В чл.24, т.2 да не се изисква за пчеларите, понеже основната функция на пчелите е опрашването, а то не може да се мери в проценти и няма с какво и с кого да се сравнява.

Понеже основаната функция на пчелите е опрашването предлагаме да не се изисква като условие за представителна организация процент на обем производство. Засега няма измерители на опрашителната дейност и такъв показател не може да се заложи, но работата извършвана от пчелите е огромна. Само едно средно по сила пчелно семейство за един сезон опрашва 500 – 600 милиона цвята, а едно овощно дърво има от 50 до 150 хиляди цвята.

9.Чл.24, ал.2 да се промени, като се запише, че за представителни в даден бранш могат да се признават до три браншови организации, отговарящи на изискванията на ал.1, а ал.3 на чл.24 да отпадне.

Представителството на даден бранш само от една организация, представляваща 30% от общия брой земеделски производители не дава пълна картина за проблемите и нуждите на хората от бранша. Освен това само един ръководител, представляващ 30% от бранша, воден от различни подбуди, е възможно да не поставя всички важни проблеми или може да ги поставя не по най-подходящия начин.

Затова предлагаме от всеки бранш да може да се определят до три национално признати организации. Така и земеделските производители ще имат избор да се включат в тази организация, в ръководителя на която имат доверие – нещо особено важно за членуване в браншова организация.

При три представителни организации ще може по-добре и по-цялостно да се дефинират и защитават интересите на членовете на бранша.

10.В чл.28, т.13 да стане ежегодно, (заедно със записаното в чл.16, ал.2), а не на три месеца да представят справка за броя на членовете си. Това да се отнася и за всички аналогични текстове в проекта, свързани с информация за броя на членовете – чл.34, т.10, чл.40, т.10 и чл.47.

Тримесечното изготвяне на справка за броя на членовете силно бюрократизира системата. Това, от една страна изисква много време и усилия, а от друга страна не носи кой знае каква важна и спешна информация. Процесите с членството не се променят драстично в рамките дори на една година и този показател не може да се счита за особено важен, за да се изисква тримесечна справка.

11.Чл.45, ал. 2 да се измени, като се запише, че всяка представителна браншова организация определя по двама свои постоянни представители (титуляр и заместник)... При взаимодействие с министъра на земеделието и храните и двамата да имат право да участват в срещите.

Второто изречение на ал.2 да се измени, като се запише, че при възникване на въпроси от особена компетентност постоянните представители могат писмено да упълномощават компетентни специалисти, както членове на браншовата организация, така и външни експерти.

Както е казано две глави мислят по-добре от една. За по-голяма достоверност на поставянето на проблемите е по-добре при срещите в МЗХ да присъстват по двама представители от съответната представителна организация. Възможно е в някои случаи титулярът да не може да участва в заседание. Тогава ще присъства заместникът му и няма да се пречи на работата. По отношение на проблеми свързани с особена компетентност, най-добре е, от името на представителната организация, те да се за защитават от експерт бил той член на организацията или външен специалист. Важното е съответният експерт да може добре и компетентно да аргументира и защити интересите на браншовата организация.

12.В чл.46, ал.1 да се запише, че органите на изпълнителната власт се консултират с представителите на браншовите организации и с двете камари.

13.Чл.47 да отпадне, понеже повтаря изискванията посочени в текста на закона в чл.28, т.13, чл.34, т.10 и чл.40, т.10.

12.04.2016г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА КБП

1

5300, гр. Габрово, ул. Стационарна №14, тел. 066 817 403, БУЛСТАТ 1922905

